

Stanislav Kilinger, Ke cti a slávě. Kapitoly z hudebního života Plzně 1848-1918, diplomová práce, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice 2006.

Posudek vedoucího diplomové práce

Hudba hrála v životě společnosti devatenáctého a počátku dvacátého století velmi významnou roli. Stanislav Kilinger to dokazuje ve své diplomové práci, v níž se úspěšně pokusil vytvořit obraz hudebního života v Plzni v jeho rozmanitosti. Nevěnoval se jen profesionálnímu umění a známým autorům, spojeným svým působením se západočeskou metropolí, ale i dlouhé řadě dosud anonymních amatérských hudebníků, interpretům ve vojenských a spolkových kapelách a členům pěveckých sborů. Diplomová práce je založena na bezpečné znalosti kulturně historické, muzikologické i regionální literatury a především na rozsáhlém využití vydaných i archivních pramenů. Diplomant pracoval s úctyhodným množstvím spolkových fondů a osobních pozůstalostí uložených v Archivu města Plzně a Západočeském muzeu. Využít mohl i vlastní rozsáhlou sbírku hudebnin, plakátů a pozvůnek.

Logicky strukturovaný text je řazen do devíti částí. Úvod obsahuje kromě vymezení tématu rozsáhlou kritiku pramenů a literatury. Na něj navazuje vstupní kapitola, která na základě regionální literatury a vydaných pamětí nastiňuje vývoj Plzně v druhé polovině devatenáctého a na počátku dvacátého století. Další části se věnují jednotlivým fenoménům hudebního života ve městě. Pojednání o profesionální hudbě přináší informace o hudebních tělesech a sólistech působících přímo v Plzni nebo ve městě hostujících. Samostatná krátká kapitola se zabývá chrámovou hudbou. Jsou v ní obsaženy zajímavé poznámky o osobnosti Františka Matesa, jenž dokázal spojit své působení jako chórového ředitele se zájmem o ryze světskou hudbu. Pátá kapitola nese název Hudba vojenská a kapely ozbrojených složek obyvatelstva. V ní Stanislav Kilinger přináší podrobné informace o významu plukovních kapel pro každodenní hudební život v Plzni. Dokládá zároveň známé teze o vysoké interpretační

úrovni těchto těles a jejich nepopiratelném vlivu. Kromě pojednání o vojenských kapelách zařadil do této části i oddíly o hudebních tělesech spolků vojenských vysloužilců, ostrořelců a poštovních a telegrafních zřízenců (je otázkou, zda tato kapela neměla být zařazena na jiné místo). Stěžejní kapitola o amatérských hudebnících ukazuje jasně význam, který měla hudba v životě měšťanské společnosti ve sledovaném období. Kapitola přináší doklady o činnosti výjimečných jednotlivců, k nimž náležel Josef Gerlach či Friedrich Gluth. Jejich význam tkvěl ve vlastním provozování hudby, komponování i v organizační činnosti. Dále se věnuje bohatému spolkovému hudebnímu životu. Ve srovnání činnosti německých a českých spolků nezůstává diplomant jen na poli hudby, nýbrž se dotýká i odrazu národnostní situace v Plzni. Výklad je završen exkurzem o slavnostech a zábavách, při nichž hrála hudba důležitou roli.

Obsáhlá diplomová práce Stanislava Kilingra je cenným příspěvkem ke kulturním dějinám Plzně v druhé polovině devatenáctého a na počátku dvacátého století. Občasná popisnost je vyvážena hodnotou přinášených poznatků. Práce je psána vcelku čtivě, autor dokázal účelně využít obsáhlý poznámkový aparát. Kladem jsou i dobře zvolené textové a obrazové přílohy. V soupisu pramenů bych doporučil vyčlenit zvlášť dobový tisk.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **v ý b o r n ě**.

Mgr. Zdeněk Bezecný, Ph.D., v. r.

V Českých Budějovicích 23. 8. 2006